

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12Pc/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119208647
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4119208647.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: Z. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX, T., zast.: G. X., nar. X.X.XXXX, bytom D. XX, T., proti povinnej osobe: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, o určenie výživného na plnoleté dieťa, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I. Povinná osoba A. Z., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu navrhovateľa Z. Z., nar. XX.X.XXXX sumou 200 eur mesačne počnúc dňom 1.9.2019 a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk navrhovateľa.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh zamieťa.

III. Zročné výživné za čas od 1.9.2019 do 31.1.2020 činí suma 700 eur, ktorú súd povoľuje povinnej osobe splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc prvou splátkou v mesiaci február 2020 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 1.8.2019 domáhal určenia výživného vo výške 400 eur mesačne od septembra 2019. Svoj návrh odôvodnil tým, že je študentom SPU v Nitre, žije s matkou a jej manželom, otec je SZČO, je majiteľom osobných motorových vozidiel, motocykla. V minulosti bolo určené výživné vo výške 140 eur mesačne, pričom v tej dobe navštevoval SOŠ polytechnickú v Nitre.

2. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že čo sa týka výdavkov navrhovateľa, mesačne platí telefón 40 eur, kupoval si do školy skriptá, ich ceny boli rôzne 3, 15, 17 eur, potreboval oblek. V pondelok, utorok, streda má školu celý deň, od rána do večera, na stravu minie za deň 10-12 eur. Má výdavky na cestovné, hygienu, oblečenie. Je to mladý človek, má 21 rokov, chce normálne žiť, ísť si niekam sadnúť s kamarátmi, ísť do kina aj s tým sú výdavky. Platia si poisťku. Iné príjmy ako príjmy zo zamestnania nemá ani ona, ani jej manžel. Čo sa týka zošrotovania vozidla, otec navrhovateľa mal dopravnú nehodu, ktorú spôsobil pod vplyvom alkoholu, bol trestne stíhaný, na vozidle bola totálna škoda, preto ho musel dať zošrotovať. Jeho manželka je majiteľkou druhého vozidla. Otec nejavil o syna záujem. Nekontaktoval ho, v čase rozvodu mal syn necelé 4 roky. Zo situácie doma mal traumy, navštevoval psychológa, asistovala u nich aj polícia. Súdom bol upravený styk otca s mal. synom tak, že sa mal stretávať každú párnou alebo nepárnou nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod., otec chodil pre syna opačne. Styk sa nerealizoval. Keďže chodil v nesprávnom týždni, nebola povinná mu syna dať a mali iný program. V r. 2006 sa vydala, jej manžel sa synovi venoval. Styk otca s mal. dieťaťom sa nerealizoval, otec o neho nejavil záujem, neposlal mu ani pohľadnicu, ani na Vianoce, meniny, narodeniny. Záujem nebol z jeho strany a je to tak doteraz, vôbec sa nestretávali. Nezaujímal sa o jeho výsledky v škole, o jeho zdravotný stav. Raz sa

stretli náhodne v r. 2010, syn otca nespoznal. Žiadne stretnutia neprebíhali. Neboli v žiadnom kontakte, ani v telefonickom.

3. Povinná osoba - otec navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že je ženatý, iné vyživovacie povinnosti okrem navrhovateľa nemá, je SZČO, pracuje ako maliar, jeho mesačný príjem je okolo 500-550 eur, ako maliar pracuje 10-12 rokov, momentálne nemá auto, musel ho dať zošrotovať. K výdavkom uviedol, že k nim patria ďalšie bežné výdavky napr. na dopravu, U. je ďalej ako T., nechodí tam MHD. Čo sa týka vozidla je to pravda, čo uviedla zástupkyňa navrhovateľa. Od septembra na výživu navrhovateľa neposiela žiadne peniaze. V zimnom období nemá prácu, 3-4 mesiace sa nerobí. Je tu aj ľudská stránka, keď bolo zrušované výživné, tak navrhovateľ s ním nechcel komunikovať. Nemá toľko finančných prostriedkov, aby mohol platiť požadované výživné. Prečo sa nestretá so synom, k tomu sa na pojednávaní nechcel vyjadriť, vyjadril sa k tomu písomne.

4. Medzi účastníkmi konania na pojednávaní prebehla komunikácia ohľadne výšky výživného, otec najskôr navrhol sumu 180 eur, zástupkyňa navrhovateľa trvala na sume 250 eur. Zo strany otca padol návrh na 200 eur, zástupkyňa navrhovateľa navrhla sumu 220 eur.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľ a povinná osoba - otec nežijú v spoločnej domácnosti a to dlhodobo, v podstate od decembra 2001, kedy otec opustil spoločnú domácnosť a manželstvo rodičov navrhovateľa bolo v septembri 2002 rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.7C/7/02-43 zo dňa 4.9.2002, právoplatne dňa 17.10.2002.

Od tej doby sa navrhovateľ a otec nestýkajú, nie sú v žiadnom kontakte, nestretávajú sa, netelefonujú si.

Zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že styk otca s maloletým synom sa nerealizoval, otec o syna nejavil záujem, neposlal mu pohľadnicu, ani na Vianoce, meniny, narodeniny. Záujem nebol z jeho strany a je to tak doteraz, vôbec sa nestretávali, nezaujímal sa o výsledky syna v škole, o jeho zdravotný stav. Raz sa stretli náhodne v r. 2010, syn otca nespoznal.

Otec sa na pojednávaní k tomu nechcel vyjadriť, poukázal na svoje písomné podanie, kde uviedol, že ho úmyselne vedome a cielene vylúčili zo svojich životov - syn aj jeho matka, oni neželali si žiadny kontakt.

Navrhovateľ žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou G. X. a jej manželom B. X.. Študuje na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre, Fakulta ekonomiky a manažmentu, v školskom roku 2019/2020 je v 1.ročníku. Zamestnaný bol v období od 1.7.2018 do 11.8.2019 v spoločnosti VAN AARSEN, spol. s r.o..

Naposledy bola určená vyživovacia povinnosť rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 13P/199/2014-42 zo dňa 15.7.2014 na sumu 140 eur mesačne.

V tom čase mali obaja rodičia len jednu vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi a je tomu tak aj v súčasnosti. Ich okruh vyživovacích povinností sa nezmenil. Navrhovateľ bol študentom SOŠ polytechnickej v Nitre. Príjem matky bol v tom čase 664 eur netto, príjem otca bol 400-500 eur netto.

Vyživovacia povinnosť otca bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 9Pc/27/2018-25 zo dňa 26.2.2019, právoplatne dňa 28.3.2019 z dôvodu, že plnoletý sa od 1.7.2018 zamestnal, ukončil štúdium na Strednej odbornej škole polytechnickej v Nitre a v ďalšom štúdiu nepokračoval.

V súčasnosti je príjem matky plnoletého dieťaťa priemerne 1.237 eur netto, príjem jej manžela je priemerne 610 eur netto.

Príjem otca plnoletého dieťaťa je podľa jeho vyjadrenia 500 eur mesačne, podľa daňového priznania otca za rok 2018 boli jeho príjmy 4.304 eur, výdavky 3346,45 eura. Evidovaný je ako SZČO od 1.4.1994.

Príjem manželky otca je priemerne 551 eur netto. Má zdravotné problémy s kolenom, liečená na ortopédii.

Z internetovej stránky Platy.sk. súd zistil, že priemerný hrubý mesačný plat v SR je 1.001 eur, na pozícii maliar, natierač je to tiež 1.001 eur. Minimálna mzda na Slovensku je od 1.1.2019 vo výške 520 eur.

Výdavky navrhovateľa sú na telefón, školské pomôcky - skriptá, cestovné výdavky, strava, ošatenie, hygiena.

Výdavky matky navrhovateľa sú platby na elektrinu, plyn, koncesionárske poplatky, daň, poisťka za osobné motorové vozidlo, životná poisťka, telefón, splátky úverov 339,92 eura + 118,98 eura +77,50 eura +58,85 eura.

Výdavky otca navrhovateľa sú na poisťku na dom, elektrinu, telefón, RTVS, daň z nehnuteľností, platby za komunálny odpad, vodu, zdravotné poistenie, manželka otca spláca hypotéku vo výške 205,89 eura mesačne

6.Podľa § 62 ods.1,2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svojej schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

7.V zmysle Zákona o rodine pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa a jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba podľa právnej teórie i ustálenej súdnej praxe rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Tento stav musí byť trvalý, pretože príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Vyživovacia povinnosť otca voči pĺnoletému synovi je jeho rodičovská povinnosť, ktorá trvá až do času, kým pĺnoletý nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, teda z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady a to trvale, pretože príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov, sa tradične akceptuje štúdium ako sústavná príprava na povolanie. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamenaá mechanickú rovnosť, vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Zákon o rodine nepripúšťa výnimku z práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodiča.

8.Otec sa v konaní bránil tým, že priznanie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Argumentoval tým, že od roku 2001 so synom nijakým spôsobom nekomunikuje. Takúto obranu otca súd považoval za účelovú vzhľadom k tomu, že návrh na určenie výživného mu bol doručený dňa 23.10.2019 a to spolu

s poučením, k podanému návrhu sa nevyjadril, na pojednávaní dňa 20.11.2019 prebehla komunikácia medzi zástupkyňou navrhovateľa a otcom ohľadne výšky výživného, otec najskôr navrhol sumu 180 eur a následne navrhol výšku výživného 200 eur a žiadnu argumentáciu ohľadne nepriznania výživného neuvádzal. Až následne doručil súdu dňa 3.2.2020 svoje vyjadrenie, kde uvádzal, že priznanie výživného by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd na pojednávaní dňa 5.2.2020 k tomu uviedol, že Zákon o rodine takúto možnosť pripúšťa, avšak len vo výnimočných prípadoch a vyzval otca, aby sa vyjadril z akých dôvodov nie je v kontakte s navrhovateľom, čo on odmietol a poukázal na svoje písomné podanie. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil záver, že priznanie výživného nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože v konaní nebolo preukázané, že by sa navrhovateľ správal k svojmu otcovi v rozpore s dobrými mravmi. Navrhovateľ predsa nemôže znášať zákonné dôsledky rozvodu svojich rodičov, čo nepochybne malo na neho vplyv, v čase rozvodu mal necelé štyri roky a matka uvádzala v rozvodom konaní psychické problémy maloletého syna, ktorý mal v dôsledku konfliktov problémy s pomočovaním. Styk otca s maloletým synom sa po rozvode nerealizoval, zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že to bolo z dôvodu, že otec neakceptoval úpravu styku tak ako bolo rozhodnuté súdom, otec sa k tomu nevyjadril, neuviedol, či sa domáhal styku s dieťaťom a nevysvetlil, prečo sa s dieťaťom nestretával. Medzi navrhovateľom a jeho otcom sa nevytvoril blízky citový vzťah, avšak nie je možné konštatovať, že tomu tak je zavinením navrhovateľa, na druhej strane je možné konštatovať, že negatívne správanie sa dieťaťa k otcovi je dôsledkom konania jeho rodičov. Nemôžeme hovoriť o tom, že správanie sa navrhovateľa k otcovi je negatívne, to, že medzi nimi nie je žiadny vzťah nezavinil navrhovateľ, ale vo výraznej miere k tomu dopomohol sám otec, keď o syna nejavil záujem, nestretával sa s ním, nebol s ním ani v písomnom kontakte, neposlal mu žiadny darček, ani pohľadnicu, nad rámec určeného výživného neprispieval a dopomohla k tomu aj matka navrhovateľa, ktorá sa nesnažila vybudovať vzťah otec - dieťa, ale zrejme mala k tomu svoje dôvody tak ako zistil súd z pripojeného rozvodového spisu, keď rozvod manželov prebehol konfliktné, volaná bola polícia pre agresívne správanie sa otca, ktorý fyzicky napadol svoju manželku.

9.V konaní súd skúmal odôvodnené potreby navrhovateľa a schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, ako kritéria na základe ktorých sa určí výška výživného. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľa na určenie výživného bol podaný dôvodne, pretože navrhovateľ študuje na vysokej škole, nemá žiadny príjem, len z príležitostnej brigády a nie je schopný sám sa živiť a preto je odkázaný na svojich oboch rodičov, ktorí k nemu majú vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť otca je jeho prvoradou povinnosťou a má prednosť pred jeho ostatnými výdavkami. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú naplnené zákonné predpoklady, stanovené § 62 ods. 1 Zákona o rodine, pretože navrhovateľ nie je schopný samostatne sa živiť a z vlastných zdrojov uspokojovať všetky svoje životné náklady. Súd pritom zvažil všetky okolnosti prípadu, otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi, ktorú si neplní, okrem už zaplatenej sumy 300 eur po podaní návrhu a v priebehu tohto konania, je to jeho prvoradá povinnosť prispievať na výživu dieťaťa, jeho vyživovacia povinnosť nezanikla, a má len jednu vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, iné vyživovacie povinnosti nemá a nikdy nemal. Za primeranú sumu súd považoval výživné vo výške 200 eur mesačne, vo zvyšnej časti súd návrh zamietol, keďže navrhovateľ žiadal výživné vo výške 400 eur mesačne. Túto sumu súd považoval za vysokú, neodôvodnenú adekvátnymi výdavkami navrhovateľa a okrem toho aj matka má vyživovaciu povinnosť k synovi. Za primeranú súd považoval sumu 200 eur mesačne a to predovšetkým na vyjadrenie samotného otca, ktorý v rámci komunikácie so zástupkyňou navrhovateľa sám na pojednávaní takúto sumu navrhol, z toho súd vyvodil záver, že je v jeho schopnostiach a možnostiach takúto sumu titulom výživného navrhovateľovi platiť, inak by takúto sumu sám nenavrhol, aj keď uviedol, že jeho mesačný príjem je 500 eur. Tu si súd dovoľ konštatovať, že otec neuviedol pravdivú výšku svojho príjmu, už vzhľadom na navrhnuté výživné z jeho strany ako aj tú skutočnosť, že otec je SZČO od 1.4.1994, prečo by pracoval celé tie roky za minimálnu mzdu, ktorá je v Slovenskej republike od 1.1.2019 vo výške 520 eur a priemerný hrubý mesačný plat v Slovenskej republike je 1001 eur. Súd skúmal aj pomery matky, jej príjem v súčasnosti 1.237 eur netto, pričom súd poznamenáva, že v tejto sume je uvedený aj plat za odpracované nadčasy a to v každom jednom mesiaci, rovnako má len jednu vyživovaciu povinnosť a aj ona sa musí podieľať aj po finančnej stránke na výdavkoch navrhovateľa, okrem osobnej starostlivosti o neho. Súd zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že matka syna vychovala sama a otec nikdy na neho neprispel ničím iným len určeným výživným a práve preto nech aspoň výškou výživného vyváži starostlivosť matky o syna. Za čas od 1.9.2019 do 31.1.2020 vznikol nedoplatok na výživnom vo výške 700 eur a to za obdobie odkedy navrhovateľ požadoval určenie výživného, pričom návrh bol súdu doručený dňa 1.8.2019, t.j. za 5 mesiacov x 200 eur = 1.000 eur a po odpočítaní sumy 300 eur, ktorú otec už v uvedenom období zaplatil

a ktorú súd povolil povinnej osobe - otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc prvou splátkou v mesiaci február 2020 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 4 CSP.

10.O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.